

Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
УНІ: HENDERSON 5-8740

РІК LXII. Ч. 41. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 3-го БЕРЕЗНЯ 1955. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ—FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 3, 1955. No. 41. VOL. LXII.

СЕНАТСЬКА КОМІСІЯ ПРОТИ ЗМЕНШЕННЯ ПРИБУТКОВОГО ПОДАТКУ

Вашингтон. — Сенатська Фінансова Комісія більшістю 9-ох до 6-ох голосів відкинула законопроект, ухвалений вже Палатою Репрезентантів, про зменшення прибуткового податку кожній особі, на 20 доларів річно. Цей законопроект переслав комісія до Сенату, де над ним почнуться дебати в найближчих днях. Проти зменшення прибуткового податку вже від 1 січня 1956 року закликали всі 7 республіканських членів комісії і два визначні демократи: П'єр Ф. Бюрд і сенатор Волтер Ф. Джордж. (Демократи мають в цій комісії 8 членів, а республіканці 7). Демократичні члени комісії пропонували різні поправки щодо часу і щодо висоти зменшення податку, але всі ті поправки відкинула більшість, складена з республіканців і двох, згаданих вище демократів. Цей законопроект прийняла Палата Репрезентантів минулого тижня більшістю 210 до 205 голосів і виключила його до урядового законопроекту про продовження на один рік податків від корпорацій і від продажу деяких товарів, і тим способом поставила президента в незручне становище, бо він мусив би ставити "вето" проти всього закону, це значить і проти тієї його частини, якої сам уряд домагався. Коли б цей законопроект про зменшення на 20 доларів податку всім податковим став законом, то коло 5 мільйонів осіб взагалі не платили б прибуткового податку в році, що починається 1956 року, а державна скарбниця втратила б річно \$2,300,000,000, і на стільки ж зріс би державний дефіцит. В Сенаті демократи мають 49 сенаторів, а респуб-

Нова експлозія атомової бомби в ЗДА

Лас Вегас, Невада. — На дослідних полях Невади відбулася нова пробна експлозія атомової бомби. Це вже 34-та пробна експлозія в Неваді, а 35-та в ЗДА. Експлозія відбулася на 300-стоповій вежі, і світло з неї видно було аж у Лос Анджелесі, на віддалі 300 миль. Комісія Атомової Енергії повідомляє, що це була експлозія малої бомби, силою коло 10,000 тонн вибухового матеріалу TNT. 600 воїків, схованих у окопах, були присутні під час експлозії у віддалі більш як дві милі від вежі. Пізніше ці воїки перемаршували в напрямі вежі, щоб випробувати промінювання від цієї експлозії. Вісім літаків типу F-84 з Тактичної Летунської Команди літали понад вежею за кілька хвилин перед вибухом, відпочи, що скидають атомові бомби.

Третя пробна експлозія атомової зброї в цьому році, що відбулася на пробних полях Юка Флет в пустелі Невади, створила своїм космічним світлом враження справжнього світанку у віддаленому на 300 миль місті Лос Анджелес. Заповіджено ще дальші проби, в яких, крім наукових та інших експертів, бере участь ще й біля 600 воїків.

„Навтілюс“ вперше робить глибокі занурення

Гротон, Коннектикат. — Перший у світі атомовий човен „Навтілюс“ випливає на глибокий океан, щоб уперше робити глибокі занурення в воду, перед тим, як виконувати свою службу вже як лінійний воєнний корабель. „Навтілюс“ командуватиме Юджин Т. Вілкінсон. Сто членів залоги за день перед відпливлять „Навтілюс“ до моря, щоб випробувати „Навтілюс“ вперше робити глибокі занурення в воду, перед тим, як виконувати свою службу вже як лінійний воєнний корабель. „Навтілюс“ командуватиме Юджин Т. Вілкінсон. Сто членів залоги за день перед відпливлять „Навтілюс“ до моря, щоб випробувати „Навтілюс“ вперше робити глибокі занурення в воду, перед тим, як виконувати свою службу вже як лінійний воєнний корабель.

Жиди вбили 37 арабів

Каїро. — Єгипетський уряд офіційно оскаржив Ізраїль в тому, що жидівська військова частина, нападши на єгипетську військову станцію в районі міста Газа, вбила 37 єгипетських воїків, а коло 30 поранила. Вночі з понеділка на вівторок невідомі особи висадили в повітря частину водопроводу, що постачав воду місту Газа, яке нараховує 100,000 мешканців. Безпосередньо після того єгипетську військову станцію обстріляли вогнем із легких скорострільних. Командант станції зі 14 воїків загинув, а кілька десятків поранено. Трохи пізніше на вівторок на міну єгипетське військово-повітряне командування в той самий момент засідки. 22 єгипетські воїки загинули, а 14 ранено. Єгипетська нота протесту, передана мішаній військовій комісії, що пильно додержання умов перемир'я між Ізраїлем і його арабськими сусідами, зазначає, що це — найповажніший випадок від дня підписання перемир'я 24 лютого 1949 р. Нота погрожує „найсерйознішими наслідками“. Часописи у своїх коментарях висловлюють острах, що коли ця подія стане відома широкій публіці в Єгипті й інших арабських країнах, то реакція проявиться у ще гіршій „відплаті“. З другого боку, Ізраїль скаржиться, що впровадив останнього пів року загинуло 6 ізраїльських воїків у планованих випадках єгипетських патрулів. Єгипет висловлює скарги до Ради Безпекі ООН.

ЧЕРЧИЛ СЛАВИТЬ ПЕРЕВАГУ ЗДА В АТОМОВІЙ ЗБРОЇ

ТІЛЬКИ СТРАХ СОВЕТІВ ПЕРЕД ВІДПЛАТОЮ ЗБЕРІГАС МИР — ЗАЯВИВ АНГЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР

Лондон. — З'єднані Держави мають велику перевагу щодо кількості й якості атомової і водневої зброї — ствердив англійський прем'єр Вінстон Черчилль у довгий і вичерпний промові, яку виголосив у вівторок 1 березня в палаті громад в дебати над бюджетом міністерства оборони. Цим ствердженням Черчилль заперечив чванливу заяву Молотова про перевагу Союзного Союзу в атомовій і водневій зброї. Черчилль висловив глибоке переконання, що до цього часу Совіти випробували водневу бомбу тільки „середньої якості“ і що перед трьома-чотирма роками Совіти не досягли ніякого ступня розвитку тієї зброї, як його досягнули ЗДА. Черчилль поставив тезу, що „оборона мусить полягати на відстрашенні“, себто — тільки страх Москви перед відплатою зберігає мир. Навіть несподівана совєтська атака з її нищівними наслідками не перешкодила б страшній відплаті і Черчилль казав конкретно про совєтські летючки, звідки вилітали б літаки з атомовою зброєю, промислові центри чи бази підводних човнів, які апали б впроваджені в життя. Черчилль казав, що страх Совітів перед відплатою зберігає мир. Навіть несподівана совєтська атака з її нищівними наслідками не перешкодила б страшній відплаті і Черчилль казав конкретно про совєтські летючки, звідки вилітали б літаки з атомовою зброєю, промислові центри чи бази підводних човнів, які апали б впроваджені в життя.

Демократи хотіли б, щоб Стівенсон кандидував в 1956 р.

Шьякаго, Іл. — Провід Демократичної партії хотів би, щоб Адлей Стівенсон погодився кандидувати на президента в 1956 році, але сам Стівенсон досі не заявив, чи він на це погодиться. Гадають, що Стівенсон не дуже рветься до цієї кандидатури, бо якщо президент Айсенгавер погодиться кандидувати це раз, то важко буде його перемогти. Демократичний провід гадає, що мало хто з демократів погодиться кандидувати в 1956 році, якщо Стівенсон не захоче. Демократи твердять, що Айсенгавер не матиме такої популярності, яку мав в 1952 році. Становище демократів

Суддя Даглес їде на прогулянку до СССР

Вашингтон. — Суддя Найвищого Суду ЗДА Вільям О. Даглес заявив, що він вибирається влітку в подорож до СССР. Він заявив, що має обичайку відвідувати ізу для себе і для свого товариша Роберта Ф. Кеннеді, дорадника при Сенатській Комісії для Урядових Оперцій. 1949 року совєтська преса називала суддю Даглеса шпигуном, коли він брав участь в екскурсії на гору недалеко південно-східного кордону СССР. Суддя Даглес, повернувшись до ЗДА, кинув собі з тих комуністичних обвинувачень. Тепер совєтський уряд дає йому дозвіл відітати до СССР з іранського порту на Каспійському морі, а пізніше автомобілем відвідувати подорож по совєтських республіках: Вірменії, Азербайджану, Киргизії, Таджикистану, Туркменістану і Узбекистану.

ЗДА жадають від Пейпінгу звільнення 41 американця

Женева. — Американський консул в Женеві, Френклін Гавен, комунікуючись з таємним комуні — китайським генеральним консулом Шен Пінгом на терені Женевського готелю Бо Ріваж, зажадав від червоного китайського уряду звільнення 41 цивільної особи, що її затримували в Китаї безправно. З отих американців 26 перебувають у китайських в'язницях, три знаходяться під домашнім арештом, а 12-ом відмовляється від в'язниці. З свого боку китайський консул постійно твердить, що комуністичний уряд „легально“ і „справедливо“ затримуватиме отих американців, покаравши більшість із них в'язничною карою. До того числа не належать військові особи, зокрема летуни, про звільнення яких старастись генеральний секретар Об'єднаних Націй — Гаммершид. Американська преса, спіраючись на інформації з державного департаменту, коментує Женевські розмови згаданих тамосьніх консулів, як корисні і не виключає, що вони доведуть такти до звільнення американців з червоного Китаю. Правда, двоє американців, що їх кілька днів тому випустили китайці, поведуться, як комуністичні фанатики, про що повідомляємо на іншому місці.

Розлітається коаліція канцлера Аденауера

Бонн. — Безпосередньо після голосування в західнонімецькому парламенті над Парицьким договором, віце-канцлер д-р Блохер, член демократичної партії, зголосив свою димісію. Він зламав солідарність своїх співпартійців, які закликали проти французько-німецького порозуміння в справі Заріччя, і голосував для солідарності з канцлером Аденауером за тим порозумінням. Два інші міністри, члени тієї самої демократичної партії, в кожній хвилині можуть зголосити також свою димісію. Вони стрималися були від голосування. Міністер справедливості Ноймассер, також демократ, що голосував проти порозуміння про Заріччя, стягнув на себе гнів канцлера, який мав би сам зажадати його димісії. Над цією кризою радическої коаліції, в якій верхівка демократичної партії, Часописи не виключають компромісу, бо канцлер Аденауер потрібні голоси демократів для переведення цілої низки законів у в'язницю, які закликали проти французько-німецького порозуміння, закону про рекрутцію до нової західно-німецької армії, а демократам вигідно бути в коаліції з уваги на існуючу виборчу ординацію, яка призначає додаткові мандати за пропорційною системою. Трудність компромісу полягає в тому, що керівник демократичної партії в Ляндтагу, д-р Деглер, так гостро критикував персонально Аденауера, що той почувався ображеним і жадає, щоб демократична партія осудила виступ Деглера.

Гатояма залишається прем'єром Японії

Токіо. — Японський прем'єр, 72-річний Ікіро Гатояма, дістав задоволення від ліберальної партії, що вона підтримала його кандидатуру на нового прем'єра, чим справа нового уряду Японії перерішена. Демократична партія Гатоями здобула — за останнім підрахунком — 185 мандатів на всіх 467, з яких складається японський парламент. Ліберальна партія дістала 112 мандатів, отже коаліція тих двох партій дає безоглядну більшість. Зате вири-

В АМЕРИЦІ

● Об'єднані Автої Робітників, які є членом Конгресу Індустріальних Організацій, мають стравити фонд у висоті 7,254,987 доларів. Ця робітничка спілка наважилася цього року почати боротьбу за те, щоб автої фірми загартували робітників річну платню.

● 41-річний оператор однієї фірми в місті Омага, Колорадо, довідався, що на його урановому терені знайдено найбільш запаси уранової руди. На двох акрах мають видобути на півтора мільйона доларів уранової руди, а на цілому терені — на 50 мільйонів.

● Корпорація Джерард Молторус впродовж перших 20 днів цього року продати 193,217 авт. Це чинило — на 37 відсотків вище від числа авт, проданих за той самий період часу в 1954 році. Від 1 січня до 20 лютого цього року ця фірма продати вже 454,471 нових авт.

● Нь Крайовий Конференції Високого Шкілництва в Шьякаго вирішено розбудувати каледжі і університети, бо за 15 років число студентів у каледжах і університетах зростає з теперішніх 2,500,000 до 5,000,000.

● Отець Джозеф Г. Шінен, промовляючи в Катедрі св. Патрика в Нью Йорку, закликав вірних під час посту бути чемними у підйомах і поступати-

П'ять осіб вбито в авіаційній катастрофі

Лейк Чарлз, Луїзіана. — Джетовий бомбовик типу В-47, зачепивши у мряці електричні проводи, „скопив“ ліс на довгій смузі, проволікся 60 ярдів по землі і експлодувався, знищивши дім і тигра, чотири особи і пошкодивши ще чотири особи і два авт. В цій катастрофі загинули п'ять осіб: капітан Клеренс Вілсон, пілот, і його помічник Марк Бек та обсерватор капітан Елвін МекБі. З цивільних осіб загинули подружжя Алберт Морган, які згоріли в своїй хаті, що загорілася від експлозії. Інше подружжя врятувалося тільки тому, що частина літака вдарила в авто перед хатрою і, знищивши його, застрягла майже на порозі хати. Причиною катастрофи бомбовика було зіпсування одного мотору.

Звільнені американці далі поведуться, як комуністичні агітатори

Гонг Конг. — 29-річний д-р Малкольм Берзон і 35-річна Адела Рикет, звільнені після 3 1/2 років ув'язнення в комуністичній в'язниці за „шпигунство“ і доставлені наприкінці минулого тижня до Гонг Конгу, далі поведуться, як комуністичні агітатори і викликають цим найбільше здивування чужинських кореспондентів і урядових консулярних представників в цій англійській колонії, що він писав листа з комуністичної в'язниці до своєї матері під диктовку китайців, і стверджує, що думки, висловлені в тому листі, є його власними. Пані Рикет також промовляла комуністичні режиси в Китаї. Вона обурилася, довідавшись, що її мати в Америці назвала її хворою людиною, яка потребує клінічного лікування і заперечила, начебто поведилася, як комуністка, лише з уваги на свого чоловіка, який же сидить в в'язниці в Китаї, бо, мовляв, комуністична справа не переносить вини однієї людини на другу. Поведення обох є тавтою для тих, які знали їх раніше.

Доллес об'їздить Південний Схід Азії

Сайгон. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес, побувавши в Лосі, відвідав найближчу державу Індонезію, Камбоджу, де був гостем короля Нородома Шігонука. Доллес заповнив його так само, як і керівних чинників Ляосу, що Америка й інші держави організації південно-східного азійського договору поспішають Камбоджі з допомогою, якщо їй загрожуватиме комуністична агресія. З свого боку король Шігонука висловив задоволення з вислідів останньої далекосхідної конференції в Бангкоку. Те-кого Сходу,

НОВИЙ ФІЛЬМ ПРО „СОЮЗІВКУ“

П. Софрон Федів, відомий наш фотографічний і фільмовий аматор-ентузіаст, що редагує в „Свободі“ неперіодичну сторінку „Фото-Кіно Аматора“, приготував новий колоретний фільм про „Союзівку“, вакаційно-відпочинкову оселю Українського Народного Союзу в горах Кетскілі. Фільм показує не тільки саму місцевість і її чудові устаткування та красоти, але й багато зв'язаних з тією оселею та відбутим на ній подій, як посвячення, прогулянки в гори, різні можливості відпочинку та гор і забав, сцени з минулорічного великого фестивалю та зокрема з курсів українознавства, з виступом та промовою с. п. д-ра Луки Мишуги. Фільм про „Союзівку“ попереджують фрагменти з минулорічної Конвенції Українського Народного Сою-

У СВІТІ

Совіти хочуть „продати“ кожного жиди, що мешкає в СССР, по \$2,000—3,000. Таку вистку принесла група 11-ох мадлярів, що їх винесли з комуністичного уряду для еміграції до Ізраїлю. В 1953 році американські жидівські організації заплатили по \$1,000 від особи за 197 жидів, випущених з Мадярщини. Урядові кола в Ізраїлі казали, що — незалежно від шантажової ціни, яку встановлюють Совіти в цій торгівлі людьми — нема ніякої гарантії, чи за таку високу ціну Ізраїль не купить собі комуністичних шпигунів і агітаторів.

У Польщі з'явився новий хвиля арештувань католицьких священників і монахинь — твердить виденська преса католицької агенції, покладаючись на листи від утікачів і з перепачкованих листів.

У Західній Німеччині загинуло в 1954 році 11,565 осіб в автомобільних катастрофах, а 314,984 особи були поранені. В порівнянні з 1953 роком кількість смертних випадків на за-

хідно-німецьких комуністичних шляхах збільшилася на 5,6%.

Пала Папа XII скінчив 1-го березня ц. р. 79 років життя. У день своїх роковин він почував себе дуже добре і працював як звичайно. Згідно з його бажаннями — не було ніяких спеціальних святкувань, тільки на будинках у Чітта дель Ватикано вивішено прапори з папськими кольорами — біло-жовтими.

Антоні Іден, англійський міністер закордонних справ, вийшов із далекосхідної конференції в Сінгапурі, а звідти полетів у малайські держави, щоб подинитися з безпосередньо віддалі на весні операції, ведені англійцями проти комуністичних партизанів. Іден летів в товаристві шефа головного англійського штабу маршала Джона Гардіга.

Бурма підписала з комуністичним Китаєм договір на обмін товарів вартістю \$15 мільйонів. Комуністичний Китай бере від Бурми рис, а Бурма дістає вазамун китайські поліотини та шовкові вироби.

ВІСНАВ ДО ЕВРОПИ

і! Українки!

ВІЙТЕ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОН

ЗА 1954 РІК!

U. S. CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
721, Church St. Sta., New York 7, N. Y.

